

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 2

DOM
2015-09-09
Meddelad i
UppsalaMål nr
1586-15 E**SÖKANDE**

Företagsväxter i Knivsta AB, 556255-4401

*Ombud:*Advokat Daniel Svensson
Advokatfirman Wijk & Nordström AB
Box 1022
751 40 Uppsala**MOTPART**Uppsala universitet
Box 256
751 05 Uppsala**SAKEN**Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Uppsala universitet (universitetet) har genomfört en upphandling benämnd ”Ramavtal för fruktlådor”, dnr UH-2015-03. Universitetet har fattat tilldelningsbeslut och antagit anbudet från Upplands Trädgårdsprodukter.

YRKANDEN M.M.

Företagsväxter i Knivsta AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande.

Bolagets anbud har förkastats med hänvisning till att bolaget inte har uppfyllt skall-krav 11.20. Skall-kravet är utformat så att leverantören uppmanas att lämna rabatt per fruktlåda vid samlad leveranspunkt till varumottagning/mottagningsrum/reception vid universitetets institutioner. Skall-kravet är så bristfälligt och otydligt utformat att det saknas praktisk möjlighet för leverantör att lämna efterfrågad rabatt och beräkna sitt anbud. Genom utformningen av skall-kravet har universitetet brutit mot de grundläggande principerna i LOU, vilket medfört att bolaget har lidit, eller i vart fall kan komma att lida, skada.

Anledningen till att bolaget inte har lämnat någon rabatt per låda enligt skall-kravet är att det i förfrågningsunderlaget helt saknas uppgifter nödvändiga för att en leverantör ska erhålla möjlighet att räkna fram en af-färsmässig rabatt. Spridningen på leveransplatser ställer stora krav på leverantörens sätt att organisera sin logistik, vilket naturligtvis också påverkar priset på upphandlad produkt. Universitetet har formulerat samleveransrabatten som ett skall-krav, men lämnar ingen information om för vilka institutioner samleverans är aktuell, för hur många institutioner samleverans är aktuell, på vilken plats samleverans ska ske för respektive institution eller vilken mängd som är aktuell för samleverans per institution. Samtliga nämnda parametrar är nödvändiga för att en leverantör ska kunna avge en

affärsmässigt beräknad rabatt. Parametrarna påverkar bl.a. beräkningen av vilken typ av fordon som ska användas, hur många fordon som ska användas, hur mycket personal som ska användas, hur paketering ska ske, vilka färdvägar som ska samordnas, tidsmängd för leverans m.m. Samtliga dessa faktorer är prispåverkande och grundläggande för att en rabatt ska kunna beräknas. Inget hindrar att universitetet lämnar logistiska uppgifter som leveransadress, leveransplats, vilka institutioner som eventuellt har gemensam leveransplats eller historiska uppgifter om omfattningen av leveranser till respektive institution. Bolagets anbud hade ett lägre pris än vinnande anbud i tilldelningsbeslutet. Universitetets förkastande av bolagets anbud med hänvisning till kravet har medfört att bolaget har eller i vart fall kan komma att lida skada.

Universitetet bestrider bifall till ansökan. Till stöd för sin talan anför universitetet i huvudsak följande.

Universitetet har vid utvärderingen av anbuden funnit att bolaget inte lämnat in ett fullständigt anbud. Bolaget har inte besvarat krav 11.20 i anbudet. Kravet i 11.20 är tydligt. Eftersom upphandlingen avser ett ramavtal där ett flertal institutioner har möjlighet att avropa fruktlådor ligger det i sakens natur att universitetet inte kan specificera varken antal fruktlådor eller vilka institutioner som kommer att avropa fruktlådor. Kravet är utformat för att tillämpas för det fall samleverans kommer att vara möjlig och endast då. Anbudsgivaren kan därmed göra en bedömning avseende de ekonomiska fördelarna som anbudsgivaren kan se då flera lådor lämnas vid samma leveranspunkt.

Bolaget har över huvud taget inte svarat på det obligatoriska kravet i 11.20. Huruvida bolaget avsett att lämna någon rabatt eller inte framgår således inte av anbudet eftersom bolaget inte svarat på det skall-krav som anges i 11.20 och som måste besvaras enligt 4.3 i anbudsinvjudan.

Universitetet är lokaliserat på olika platser i Uppsala. Att anbudsgivare vid en upphandling av ett ramavtal kan komma att lämna ett högre anbudspris till följd av att det råder osäkerhet om vilka volymer etc. som kan komma att avropas och vilka avropsberättigade som kan komma att avropa på avtalet är en naturlig del av upphandling av ett ramavtal och innebär inte att principerna i 1 kap. 9 § LOU och de EU-rättsliga principerna kan anses åsidosatta. Det måste ha stått klart för en anbudsgivare att samtliga institutioner/motsvarande inom universitetet skulle vara avropsberättigade då detta framgår av anbudsinvjudan och även vilken volym fruktlådor universitetet köpt för tidigare samt att inga volymer garanteras.

Kravet i 11.20 anger vidare att den begärda rabatten per fruktlåda enbart ska lämnas för det fall att avrop görs på ett sådant vis att samordningsvinster kan förutses då flera fruktlådor kan avlämnas på samma plats vid samlad leveranspunkt. Detta innebär att anbudsgivaren vet att enbart om samleveranser sker ska rabatten lämnas samt kan göra en ekonomisk analys och beräkna sitt anbud.

Förfrågningsunderlaget är transparent, förutsebart och behandlar anbudsgivarna lika. De eventuella oklarheter som finns i förfrågningsunderlaget är sådana oklarheter som har sin grund i att upphandlingen avser ett ramavtal. Vilka institutioner som kommer att avropa fruktlådor på ramavtalet och i vilken uppfattning kan inte universitetet ha kännedom om. Den efterfrågade rabatten har inte påverkat beräkningen av lägsta pris då denna sker i enlighet med angiven beräkningsmodell. Däremot har bristande kravuppfyllnad inneburit att bolaget tillsammans med ett ytterligare bolag inte tagits med till utvärdering av lägsta pris.

Bolaget har vid tidigare upphandling av fruktlådor lämnat rabatter enligt skall-krav utformade på samma sätt.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten ska ta ställning till om det finns skäl att enligt LOU ingripa mot universitetets upphandling med anledning av vad bolaget anför.

I förfrågningsunderlagets krav 11.20 anges följande.

Idag sker leveranser lite olika beroende på campusområde och institution. I vissa fall sker leverans till varumottagning/varumottagningsrum och i vissa fall sker det direkt ut på institution/avdelning. Vid samlad leveranspunkt till varumottagning/varumottagningsrum/reception skall en rabatt i SEK utgå per låda. Ange rabatt i SEK per låda.

I anbudsinbjudan 4.3 anges bl.a. följande.

Samtliga skall- och bör-krav måste besvaras. Utelämnat svar betraktas normalt som icke uppfyllt krav.

Bolaget har i målet anför att det inte kunnat lämna någon rabatt på fruktlåda enligt förfrågningsunderlagets skall-krav med hänvisning till att det i förfrågningsunderlaget saknats nödvändiga uppgifter för att en leverantör ska kunna räkna fram en affärsmässig rabatt. Det har bl.a. saknats logistiska uppgifter som leveransadress, leveransplats, vilka institutioner som eventuellt har gemensam leveransplats och historiska uppgifter om omfattningen av leveranser till respektive institution. Universitetet har anför att det är lokaliserat på olika platser i Uppsala och att samtliga institutioner är avropsberättigade. Historiska totalvolymerna för universitetet har framgått av anbudsinbjudan.

Det kan inledningsvis konstateras att det i förfrågningsunderlaget anges att det upphandlade ramavtalet såvitt gäller det här aktuella anbudsområdet omfattar fruktlådor för Campus Uppsala (2.1). Vilka institutioner som ingår i Campus Uppsala och var de är belägna får anses utgöra för allmänheten lättillgängliga uppgifter. Universitetet hade därför inte anledning att utgå från att utelämnande av dessa uppgifter skulle minska transparensen i

upphandlingen och på så sätt kunna utgöra svårigheter för leverantörerna att lägga konkurrenskraftiga anbud. Hade leverantören inte kunnat få fram relevanta adressuppgifter på egen hand eller behövt mer detaljerad information om adresser hade uppgifterna kunnat efterfrågas hos den upphandlande myndigheten.

Att ramavtalet utformats på så sätt att det står varje institution fritt att besluta om avrop av fruktlådor kan innebära en affärsmässig osäkerhet för leverantören, eftersom dennes kostnader per fruktlåda kan variera beroende på vilken plats i Uppsala den ska levereras till. Denna osäkerhet kan också försvåra att bestämma rabattsatser vid samleverans. Samtidigt kan konstateras att upphandlande myndighet har stor frihet när den närmare bestämmer föremålet för en upphandling (RÅ 2010 ref. 78). Att universitetet har begärt in uppgifter om rabatt vid samleverans måste anses vara betingat av affärsmässiga skäl. Universitetet var således berättigat att ställa detta krav.

Bolaget har även anfört att det saknas historiska uppgifter om de enskilda institutionernas tidigare inköp. Enligt förvaltningsrättens uppfattning bör dock utelämnandet av dessa uppgifter inte anses bryta mot transparensprincipen på sådant sätt att det skulle föranleda att upphandlingen ska göras om. Det har heller inte närmare klargjorts hur frånvaron av historiska uppgifter skulle ha hindrat bolaget att lämna rabatt vid samleverans.

Förvaltningsrätten finner sammantaget att det saknas skäl att ingripa mot universitetets upphandling. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Klas Innerstedt
rådman

Målet har handlagts av Carl Martin Gölstam.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.